

گزارش سومین گردهمایی جهانی مبارزه با فساد

و پاسداری از درستکاری

ترجمه: دکتر موسی بزرگ اصل

خصوصی جالب توجه بود. در این گونه گردهماییها موضوعاتی از قبیل دمکراسی، استقلال قضایی، آزادی رسانه‌ها، پاسخگویی و شفافیت، مورد تاکید قرار می‌گیرد؛ در این گردهمایی نیز همین گونه بود. اما آنچه در این گردهمایی برجستگی ویژه داشت نقش فناوری در مبارزه با

مفاسد و افزایش کارایی و تاکید خاص بر مبارزه با مفاسد در بخش خصوصی و حاکمیت شرکتها بود. در مباحث مربوط به فناوری به‌طور اخص در زمینه مبانی و مصادیق دولت الکترونیک و فساد الکترونیکی مباحث و تجربه‌های گرانبهایی عرضه شد. در زمینه مبارزه با فساد در بخش خصوصی، موضوع احیای ارزشهای اخلاقی و حاکمیت مطلوب در شرکتها، بارها از مبانی لازم برای سلامت بخش

خصوصی معرفی شد. ما در همه این زمینه‌ها می‌توانیم از این تجارب و ابزارها نه تنها برای مبارزه با مفاسد بلکه برای افزایش کارایی بخشهای مختلف و مدیریت درست منابع کشور خویش استفاده کنیم.

مثبت نسبت به کشور خود در بین شرکت‌کنندگان حداکثر استفاده را کرد. محصول فرعی این گردهمایی برای کره، معرفی بیشتر در سطح بین‌المللی، تقویت صنعت گردشگری و صادرات و در نهایت فضا سازی مثبت برای آن کشور بود. ما باید از این تجربه استفاده کنیم و در گردهماییها

و کنفرانسهای بین‌المللی تصویری مثبت و واقعی از کشور خود ارائه کنیم. از لحاظ محتوا، جامع بودن مطالب گردهمایی و مشارکت اشخاص مختلف از بخشهای گوناگون دولتی و

سومین گردهمایی جهانی مبارزه با فساد و پاسداری از درستکاری (۲۹ تا ۳۱ مه ۲۰۰۳ در سنئول) با شعار «چالشهای جاری، مسئولیتهای مشترک» که پس از یازدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد برگزار شد، آموختنیهای بسیار داشت و دارد. قبل از پرداختن به محتوا، آنچه توجه مخاطب را به خود جلب می‌کرد برنامه‌ریزی دقیقی بود که آثار آن در هماهنگی گردهمایی آشکارا مشهود بود. زمان پیشبینی شده برای هر سخنران در حدی بود که برای مخاطب جذاب باشد و برای سخنران، متناسب، سخنران با آمادگی کافی حضور یافته بودند و نکته مشهودتر این بود که در اکثر کارگاهها، مقالات سخنرانان از قبل در

اختیار مخاطبان قرار می‌گرفت. ارائه پیشاپیش مقالات بیشترین بهره‌گیری شرکت‌کنندگان در گردهمایی و انتقال بهتر آگاهیها و تجربه‌ها را میسر می‌ساخت. دولت کره با همین تدبیر، از این گردهمایی برای ایجاد ذهنیت

بیانیه نهایی

سومین گردهمایی مبارزه با فساد و پاسداری از درستکاری

- ۱- وزیران، نمایندگان مجلس، و مقامات رسمی ۱۲۳ کشور، نمایندگان سازمانهای غیردولتی و متخصصان مدت سه روز در سومین گردهمایی جهانی مبارزه با فساد و پاسداری از درستکاری با شعار «چالشهای جاری، مسئولیتهای مشترک» گردهم آمدند تا درباره چالشهای فساد و یافتن بهترین راه موثر برای پیشگیری و مبارزه با فساد و پاسداری از درستکاری، به بحث و رایزنی بپردازند.
- ۲- تاکید بر اجرایی بودن ابزارهای مختلف برخورد با فساد در این گردهمایی (که مبتنی بر دستاوردهای گردهماییهای قبلی^۱ بود) مورد تقدیر شرکت کنندگان قرار گرفت.
- ۳- شرکت کنندگان، همبستگی و حمایت خود را در زمینه تلاشهای انجام شده برای مبارزه با فساد، شامل پاسداری از درستکاری، در چارچوب سازمان ملل متحد، اعلام کردند و از تلاشهای منطقه‌ای و سایر موارد تقدیر به عمل می‌آورند.
- ۴- شرکت کنندگان برای دنبال کردن هدف درستکاری، رشد اقتصادی و توسعه پایدار، خواسته‌های دولتمردان در گردهماییهای بین‌المللی (مانند گردهمایی وزیران در دوحه با عنوان برنامه توسعه، کنفرانس مونتری سازمان ملل درباره تامین منابع مالی توسعه، گردهمایی جهانی رهبران دولتها درباره توسعه پایدار در ژوهانسبورگ، و دومین کنفرانس وزیران جوامع دموکراتیک در سئول) برای پایبندی و اقدامات ملی به‌سوی ایجاد شفافیت در فرایندهای دولتی و فرایندهای بودجه‌ای، به‌کارگیری روشهای مناسب اعمال حاکمیت، تقویت درستکاری و اصول اخلاقی و اجرای روشهای مبارزه با فساد را یک بار دیگر تأیید کردند.
- ۵- شرکت کنندگان با اعلام نگرانی عمیق خود در زمینه چالشهای جاری مبارزه با فساد، توجه ویژه‌ای به مسئله فساد فراملی با پشتوانه وجوه غیرقانونی داشتند و نگرانی جدی خود را در مورد رابطه بین فساد و جرائم فراملی اعلام کردند. افزون بر این، تلاش مستمر در رابطه با مسائل فساد مورد تاکید قرار گرفت.
- ۶- شرکت کنندگان همچنین نگرانی خود را در مورد فساد در بخش خصوصی به‌عنوان عامل افت چشمگیر اعتماد عمومی به پاسخگویی و درستکاری این بخش، ابراز داشتند و بر این اساس در زمینه نیاز فوری به تحکیم درستکاری سازمانی بر مبنای حاکمیت سالم شرکتها، هماهنگ بودند و اقدامات دولتها برای رفع این مشکلات را تحسین کردند.

برنامه کار

اصول کلی

- ۷- شرکت کنندگان با اذعان به اینکه برای حفظ ارزش جهانی درستکاری، فساد باید تقبیح و ریشه‌کن شود، اعلام کردند که نباید ویژگیهای تاریخی و فرهنگی دستاویز توجیه فساد یا برچسب‌زدن به جوامع خاصی به‌عنوان جوامع فاسد باشد. همچنین ابراز داشتند که، روشهای طراحی شده برای مبارزه با فساد در شرایط ویژه یک جامعه خاص باید به‌گونه‌ای باشد که برای ارائه راه‌حل‌های عملی موثر واقع گردد.
- ۸- شرکت کنندگان با قبول اینکه فساد به پدیده‌ای فراملی و فرابخشی تبدیل شده است خواهان رویکرد جامعی برای پیشگیری و مبارزه با فساد شدند، به‌گونه‌ای که نه‌تنها بخش دولتی بلکه بخش خصوصی، شهروندان، محققان، رسانه‌ها، و سازمانهای بین‌المللی در آن مشارکت داشته باشند.
- ۹- شرکت کنندگان هم بر ابزارهای کشف، بررسی و مجازات و هم ابزارهای پیشگیری به‌عنوان اقدامی نظام‌مند برضد فساد تاکید کردند و از سازوکارهای ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که شامل الزامات و ابتکارهای جدید در این زمینه است، استقبال نمودند.

سطح ملی

- ۱۰- برای پیشگیری و مهار موثر فساد در سطح ملی، شرکت کنندگان از جمله اقدامات زیر را ضروری دانستند:

- (الف) حفظ درستکاری و استقلال قوه قضائیه،
- (ب) حفظ درستکاری و اثربخشی دستگاههای مجری قانون،
- (پ) تقویت و پاسداری از حاکمیت سالم، پاسخگویی، شفافیت، درستکاری و اصول اخلاقی در تمام بخشهای جامعه،
- (ت) اهمیت قائل شدن برای اقدامات دولت در زمینه فساد بخش خصوصی و تقویت ابزارهای مبارزه با فساد در بخش خصوصی از طریق تقویت حاکمیت سالم شرکتها،

ث) تشویق تلاشهای مبارزه با فساد با استفاده از توانمندیهای فناوری جدید، بخصوص فناوری اطلاعات، با توجه خاص به حفظ حقوق اساسی،

ج) حمایت از تلاش رسانه‌ها و شهروندان در پیشگیری و کشف فساد.

همکاری بین‌المللی

۱۱- شرکت‌کنندگان با پذیرش اهمیت همکاری بین‌المللی برای مبارزه با فساد، پیشنهاد کردند که کشورها از جمله باید اقدامات زیر را انجام دهند:

الف) تایید و اجرای موثر پیمانهای پذیرفته شده قبلی در زمینه ابزارهای مبارزه با فساد در اسرع وقت،

ب) حمایت کامل از تلاشهای سازمان ملل برای انجام مذاکره در زمینه پیمان جامع و موثر مبارزه با فساد و تسریع در نهایی کردن آن و استقبال از پیشنهاد دولت مکزیک برای میزبانی کنفرانس مقامات عالی سیاسی جهت امضای این پیمان در پایان سال جاری،

پ) همکاری نزدیک و فعال برای تعیین ابزارهای لازم جهت مبارزه با پول‌شویی و انتقال غیرقانونی وجوه و داراییهای ناشی از کارهای مفسدانه و پیشبینی راهکارهای موثر برای برگشت این وجوه و داراییها به کشورهای مبدأ،

ت) تلاش و پذیرش مسئولیت مشترک برای ارائه کمکهای فنی متقابل و فعال برای ظرفیت‌سازی مبارزه با فساد (که آثار منفی درخور توجهی بر توسعه دارد)،

ث) درخواست از سازمانهای بین‌المللی ذیربط برای تسهیل تبادل اطلاعات مربوط به ابزارها و روشهای مناسب کشورهای مختلف در مبارزه با فساد،

ج) درخواست از جامعه بین‌المللی برای پشتیبانی از توسعه پایدار به منظور کاهش آسیب‌پذیری جوامع در برابر فساد.

مسیر آینده

۱۲- شرکت‌کنندگان با تایید مجدد اهمیت گردهمایی جهانی به‌عنوان پایگاهی بین‌المللی برای تبادل نظر سازنده درباره راههای عملی مبارزه با آفت فساد، براهمیت و سودمندی فرایند گردهمایی جهانی و نتایج حاصل از این گردهماییهای دولتی تاکید کردند.

شبکه

۱۳- شرکت‌کنندگان موافقت کردند فهرستی از نقاط ارتباطی به نام شبکه جهانی مبارزه با فساد برای تقویت همکاری فوری بین آنها در چارچوب گردهمایی جهانی ایجاد شود:

الف) میزبان آینده گردهمایی جهانی به‌عنوان رئیس کمیته سازماندهی، و همچنین اعضای کمیته سازماندهی و سایرین برای برقراری این شبکه تلاش خواهند کرد؛

ب) هدف این شبکه تسهیل ارتباطات و همکاری در حوزه‌های برنامه‌ریزی و فرایند سازمانی گردهمایی جهانی به درخواست کمیته سازماندهی است؛ و

پ) شرکت‌کنندگان ممکن است مایل باشند در گردهمایی جهانی آینده، نقش، کارکرد و موجودیت این شبکه را به منظور پیشینه‌سازی مطلوبیت آن در خدمت به اهداف گردهمایی جهانی و پرهیز از دوباره‌کاری، بررسی کنند.

چهارمین گردهمایی جهانی

۱۴- شرکت‌کنندگان از پیشگامی دولت برزیل برای میزبانی گردهمایی چهارم در سال ۲۰۰۵ و پیشنهاد گروه آفریقایی برای میزبانی گردهمایی پنجم در آفریقا استقبال کردند. شرکت‌کنندگان اعتقاد راسخ دارند که برای گسترش و تقویت آگاهی درباره حاکمیت سالم و درستکاری در سراسر جهان، فرایند گردهمایی جهانی باید استمرار داشته باشد. شرکت‌کنندگان باور و تعهد کامل خود برای استمرار گردهمایی جهانی را اعلام کردند و از تلاشهای طاقت‌فرسای بین‌المللی برای ریشه‌کنی فساد به‌عنوان یکی از چالشهای بزرگ عصر حاضر تشکر کردند.

۱۵- شرکت‌کنندگان دولت جمهوری کره را برای برگزاری موفقیت‌آمیز دو گردهمایی مبارزه با فساد (سومین گردهمایی جهانی و یازدهمین کنفرانس بین‌المللی مبارزه با فساد) به‌طور متوالی ستودند.

پانوشته:

^۱ - گردهمایی اول از سوی دولت آمریکا در سال ۱۹۹۹ در واشنگتن تشکیل شد و دولت هلند، میزبان دومین گردهمایی در سال ۲۰۰۱، در لاهه بود